

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОРМАТИВНОГО СТАНУ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ БУДІВНИЦТВІ ДОРІГ

*Доповідач - Сосновський С.Є., ст.,
Науковий керівник – Усенко О.В., доц., к.б.н.
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
seregasong@gmail.com*

Автомобільні дороги належать до лінійних споруд які спричиняють суттєвий негативний вплив на всі компоненти навколишнього природного середовища та населення. Вплив автодороги на довкілля пов'язаний як з самим об'єктом, так і з транспортними засобами - пересувними джерелами викидів та шуму, що рухаються по дорозі. Мінімізація впливу шляхом реалізації проєктованих рішень щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища та його безпеки стосується виключно застосування інженерних рішень. При цьому слід мати на увазі, що такі фактори як низька якість пального та наявність на трасі несправних автомобілів за своїм негативним впливом на довкілля є більш суттєвими, ніж відсутність реалізованих захисних заходів [1].

Заходи щодо захисту НПС при будівництві:

- передбачити і узгодити компенсації користувачам лісових угідь, які будуть вирубані. Розмір компенсаційних коштів не менше матеріальної оцінки зелених насаджень згідно актів обстеження.

- при вирубуванні придорожніх лісосмуг передбачити створення альтернативних зелених насаджень за погодженням з Держуправлінням екоресурсів та, при необхідності, обласними лісогосподарськими об'єднаннями.

- на мостах - улаштування відводу стоків з дорожнього полотна у очисні споруди.

Ресурсозберігаючі заходи:

До ресурсозберігаючих заходів належать:

- використання ґрунтів виїмок для влаштування насипів і укріплення укосів;

- ощадне використання водних ресурсів;

- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході;

- мінімізація робіт у темну частину доби;

- теплозберігаючі заходи щодо механізмів та побутових приміщень за умови проведення будівельних робіт в холодний сезон;

- застосування сучасних композиційних, в'язучих, адгезійних та ін. домішок при будівництві дорожнього покриття.

При експлуатації автодороги ресурсозбереження полягає в першу чергу у забезпеченні максимально сприятливих умов руху транспортних засобів: мінімізація розгону та гальмування, забезпечення плавного руху із оптимальними радіусами горизонтальних і вертикальних кривих дорожнього

полотна, забезпечення надійного зчеплення коліс автомобілів з покриттям дороги тощо. Такі умови руху не лише зменшують навантаження на довкілля, але і мінімізують витрати пального транспортними засобами.

Вибір захисних заходів доцільно виконувати з урахуванням техніко-економічного порівняння таких основних варіантів:

- оптимізації технічних параметрів дороги та напряму прокладання траси, спрямованих на підвищення середньої швидкості транспортного потоку;
- удосконалення засобів контролю за технічним станом транспортних засобів, запобігання руху автомобілів з невідрегульованими двигунами;
- улаштування захисних споруд та зелених насаджень [2].

Зменшенню кількості пилу при експлуатації автодороги сприяють конструктивно-технологічні рішення:

- влаштування покриття удосконаленого типу;
- укріплення узбіччя дороги щебенем, резервно-технологічної смуги - посівом трав;
- облаштування з'їздів на місцеві дороги за конструкціями, які відповідають нормативним вимогам;
- використання в конструкції покриттів дороги сучасних в'язучих матеріалів та застосування технологічних методів, які вказані у відповідній нормативній документації.

Для захисту водного середовища та ґрунтів при експлуатації дороги передбачені заходи:

- конструкція дорожнього одягу прийнята без застосування токсичних матеріалів не лише в покритті, але й у нижніх шарах основи;
- на ділянках автодороги в межах водоохоронних зон передбачається ізольована система водовідводу з очисними спорудами типу біоплато.

Передбачені заходи по збереженню ґрунтового шару: зняття шару ґрунту в межах резервно-технологічної смуги товщиною 0,1-0,15 м і його збереження у смузі тимчасового відводу, з подальшим його використанням для підвищення родючості [3].

Передбачено вибіркове періодичне проведення моніторингових спостережень за підтриманням нормативного стану довкілля (дотримання гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне та техногенне середовище) на території зони впливу автодороги.

Перелік посилань

1. ДБН В.2.3:2015 Автомобільні дороги. Київ: Мінрегіон України, 2015 – С. 13-14
2. Евгенъев И.Е. Автомобильные дороги в окружающей среде / И.Е. Евгенъев, Б.Б. Каримов. — М.: ООО Транснаука, 1997. — 285 с.
3. ГБН В.2.3. -218 -007:2012 Екологічні вимоги до автомобільних доріг. Проектування